

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

д.е.н., професор _____ Т.І. Яворська
«29» серпня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

к.е.н., доц. _____ Л.О. Болтянська
«29» серпня 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни **«Управління стратегічним розвитком підприємства»**
(вибіркова)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання денна

Кількість кредитів - 5 кредитів

Курс - 6-й

Семестр - 3-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС – 110 години

Форма контролю – екзамен

Загальна кількість годин – 180 годин

«Управління стратегічним розвитком підприємства». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 10 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Управління стратегічним розвитком підприємства» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Мелітополь 2019. – 9с.

Розробник(и):   Завадських Г.М., к.е.н., доцент

Рецензент: Лисак О.І., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол № 1 від « 29» серпня 2019 року

Завідувач кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

к.е.н, доцент _____ Л.О.Болтянська

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 1 від «25» вересня 2019 року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс передбачає вивчення теорії, принципів і методів аналізу та оцінювання процесів розвитку організації; складових процесу стратегічного розвитку підприємств та ієрархії форм реалізації організаційного розвитку на підприємстві

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=945> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Формування у студентів системи знань щодо стратегічного розвитку підприємств на основі аналізу факторів середовища та використання результатів дослідження для обґрунтування управлінських рішень щодо формування адекватних моделей взаємодії підприємства та середовища

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ засвоєння загальної концепції сталого розвитку підприємств;
- ✓ засвоєння основ організації та управління стратегічним розвитком підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм;
- ✓ застосування на практиці теоретичних, методичних та організаційних підходів щодо стратегічного розвитку підприємств через комплексне та раціональне використання різних методів впливу в залежності від специфіки обраного напрямку розвитку та стадії життєвого циклу організації;
- ✓ обґрунтування економічної ефективності визначеного напрямку розвитку підприємств.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

Знання	<ul style="list-style-type: none"> - основних теорій, принципів і методів аналізу та оцінювання процесів розвитку організації; - складових процесу стратегічного розвитку підприємств та ієрархії форм реалізації організаційного розвитку на підприємстві; - технологічних та економічних інтересів усіх учасників, що утворюють єдиний ланцюг матеріального руху з метою досягнення загальносистемних цілей розвитку підприємств; - методологічних засад проектування ефективних організаційних структур управління та організації для забезпечення розвитку підприємств; - основних підходів до моделювання розвитку підприємств з урахуванням особливостей їх функціонування
Уміння	<p>Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій діяльності. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких структур. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких структур з урахуванням ризиків.</p>
Комунікація	інформування фахівців та нефахівців про стан, проблеми та перспективи стратегічного розвитку підприємств
soft skills	комунікативні навички, уміння слухати, здатність працювати в команді, критичне мислення, здатність вирішувати конфлікти, здатність брати на себе відповідальність під час прийняття рішення

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

- здатність застосовувати набуті знання для
- навички обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур
- визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
- управляти суб'єктами господарювання у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності з метою забезпечення їх ефективності
- вирішувати проблемні ситуації, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур за умов невизначеності і ризиків

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

Стратегічне управління
Економічне управління підприємством
Управління проектами

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни

Державна атестація здобувачів вищої освіти

7. Інформація про викладача

Викладач (-і)

Завадських Ганна Миколаївна, доц., к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/zavadskih-ganna-mikolayivna/hanna.zavadskykh@tsatu.edu.ua>

E-mail викладача

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			Годин				
			Лек	Лаб	Пр.	СРС	
1	Лекція 1	Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства	2				
	Практичне заняття 1	Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства			2		3
	Самостійна робота 1	Робота на НПП				10	2
2	Лекція 2	Характеристика процесів управління розвитком підприємств та їх класифікація	2				
	Практичне заняття 2	Характеристика процесів управління розвитком підприємств та їх класифікація			2		3

	Самостійна робота 2	Робота на НПП				10	2
3	Лекція 3	Фактори впливу на розвиток підприємства	2				
	Практичне заняття 3	Фактори впливу на розвиток підприємства			2		3
	Самостійна робота 3	Робота на НПП				10	2
4	Лекція 4	Ресурсне забезпечення розвитку підприємств	2				
	Практичне заняття 4	Ресурсне забезпечення розвитку підприємств			2		3
	Самостійна робота 4	Робота на НПП				10	2
5	Лекція 5	Управління розвитком кадрової складової підприємства	2				
	Практичне заняття 5	Управління розвитком кадрової складової підприємства			2		3
	Самостійна робота 5	Робота на НПП				10	2
6,7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				5	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10

Всього за змістовий модуль 1 – 75 год			10	-	10	55	35
8	Лекція 6	Управління розвитком інформаційних ресурсів підприємства	2				
	Практичне заняття 6	Управління розвитком інформаційних ресурсів підприємства			2		3
	Самостійна робота 6	Робота на НПП				10	2
9,10	Лекція 7	Прогнозування і планування на підприємстві	4				
	Практичне заняття 7	Прогнозування і планування на підприємстві			4		6
	Самостійна робота 7	Робота на НПП				20	4
11,12	Лекція 8	Ефективність розвитку підприємства	4				
	Практичне заняття 8	Ефективність розвитку підприємства			4		6
	Самостійна робота 8	Робота на НПП				20	4
13,14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				5	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год			10	-	10	55	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове,

- колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, навчальна та виробнича практика);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, іспит);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді диференційованого заліку. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	3 (задовільно)
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат) Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	Підсумкова форма контролю, результати якого оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом

12. Інформаційні ресурси та пакет дисципліні

Рекомендована література

1. Gutkevych S., Zavadskyh Investment strategy of agrarian sector / С. Гуткевич, Г. Завадських // Інтелект ХХІ, 2015 №1.- С.70-76.
2. Андреева Л.О, Болтянська Л.О., Лисак О.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
3. Андреева Л.О. Ідентифікація стратегічної поведінки сільськогосподарських підприємств / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 4 (24). – С. 13-19.
4. Андреева Л.О. Моделювання конкурентоспроможності продукції / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2014. – № 3 (27). С. 57-59.
5. Андреева Л.О. Системний аналіз організації / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2012. – № 2 (18), том 5. – с. 7-14 (374 с.)
6. Андреева Л.О. Стратегічне планування – фундамент довгострокового бізнесового благополуччя / Л.О. Андреева //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)/ За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2011. - № 4– С. 32-41.
7. Андреева Л.О. Удосконалення методичного забезпечення стратегічного планування діяльності підприємства / Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська, М.І. Грицаєнко та ін. // Науково-прикладні основи ефективного розвитку аграрного сектору економіки: Монографія. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2014. – 272 с. – С. 5-57.
8. Андреева Л.О., Лисак О.І. Методичні аспекти стратегічного розвитку підприємств/ Л.О. Андреева, О.І. Лисак // Науковий журнл «Бізнес-інформ», № 6, 2016 – С. 227-231.
9. Болтянська Л.О. Від вибору бізнес-ідеї до її реалізації //Л.О.Болтянська, В.М. Тебенко //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої.- Мелітополь 2017. С. 20-27 (Index Copernicus)
10. Від ідеї до власної справи: Навч. посібник. /А.С.Коноваленко, Л.О.Болтянська, Д.М. Трачова та інші. - Мелітополь.: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017 – 278с.
11. Завадських Г.М. Передумови підвищення ефективності управління підприємствами АПК України / Г.М. Завадських // Науковий економічний журнал – “Інтелект ХХІ”.- 2015.- №3.- С. 22-26.
12. Модель розвитку галузей економіки України / Гуткевич С.О., Завадських Г.М., Дунда С.П., Котков С.В. та ін. / за ред. д.е.н. проф. Гуткевич С.О.// Монографія.- Київ:НТУУ “КПІ”, 2011.- 472 с.
13. Науково-прикладні основи ефективного розвитку аграрного сектору економіки: монографія. / Андреева Л.О., Болтянська Л.О., Грицаєнко М.І., Завадських Г.М., Педченко Г.П.– Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2014. – 271 с. (3,1/15,7ум.др.ар.)
14. Стратегія розвитку: інвестиційний вимір. Монографія / С.О. Гуткевич, Завадських Г.М., М.І. Пугачов, О.Г. Занозовська / за ред. проф. Гуткевич С.О.- Харків: Вид-во “Діса-плюс”, 2016.- 162 с.
15. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 13 грудня 2019 року № 360-ІХ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1 грудня 2019 року №280/97 – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=404>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
4. Internet:
<http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики
<http://www.minfin.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України